

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 6ης ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ Ε.Π. «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 2014 – 2020

23 Νοεμβρίου 2022

Σύγκληση Επιτροπής Παρακολούθησης – Ημερήσια Διάταξη

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ) 2014 – 2020, η οποία συγκροτήθηκε με την υπ' αριθ. ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 3887/18-3-2015 (ΦΕΚ 682/Β/21-4-2015) Υπουργική Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 11539/30-9-2016 (ΦΕΚ 3266/Β/11-10-2016) και την υπ' αριθ. ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ 11268/13-12-2019 (ΦΕΚ 4726/Β/19-12-2019) Υπουργική Απόφαση και ισχύει, συνήλθε στην **6η Συνεδρίασή** της, την **Τετάρτη 23 Νοεμβρίου 2022** στην Αθήνα, μετά την **υπ' αριθ. πρωτ. 12935/16-11-2022** πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Γεωργίου Ζερβού, Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ & ΤΣ.

Στην 6η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ **παρέστησαν 46 μέλη με δικαίωμα ψήφου** επί συνόλου 69 μελών και **6 μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου** επί συνόλου 9 μελών.

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία, και μετά από εισήγηση του Προέδρου:

- **εγκρίθηκε ομόφωνα** από τα μέλη η **ημερήσια διάταξη της 6ης Συνεδρίασης** της Επιτροπής Παρακολούθησης
- **εγκρίθηκαν ομόφωνα τα πρακτικά** της προηγούμενης **5ης Συνεδρίασης** της Επιτροπής Παρακολούθησης, που πραγματοποιήθηκε στις 13-06-2019
- **εγκρίθηκε ομόφωνα** από τα μέλη η **21η Εξειδίκευση του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ**.

Ακολούθησε παρέμβαση του **Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης, κ. Γεωργίου Ζερβού**, ο οποίος αναφέρθηκε στα κρίσιμα ζητήματα που έχουν επηρεάσει την πορεία εφαρμογής του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ μέχρι σήμερα, με κύρια τα εξής:

- (α) Ζητήματα που σχετίζονται με την δομή του Προγράμματος που προέκυψαν ήδη από την έναρξη υλοποίησής του λόγω της αναγκαιότητας συν διαχείρισης δύο εντελώς διαφορετικών τομέων (Περιβάλλον – Μεταφορές) υπό ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
- (β) Καθυστερήσεις στη δημοπράτηση νέων έργων του τομέα Μεταφορών.
- (γ) Κατακερματισμός των πράξεων του τομέα Περιβάλλοντος.

- (δ) Ανάγκη επανασχεδιασμού των έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων μετά την έγκριση του νέου ΕΣΔΑ.

Ως συνέπεια των ανωτέρω καταγράφηκε σημαντική υστέρηση στις Νομικές Δεσμεύσεις και στις Δαπάνες του Προγράμματος κατά τα προηγούμενα έτη. Επισημάνθηκε, ωστόσο η σημαντική πρόοδος που έχει επιτευχθεί στα ζητήματα αυτά εντός του 2022.

Τέλος, επισημάνθηκε η ιδιαίτερη προσπάθεια που καταβάλλεται από την ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για την επίτευξη του στόχου του κανόνα αυτόματης αποδέσμευσης (N+3) για το έτος 2022 με δαπάνες που προέρχονται από:

- τη συμβασιοποίηση νέων έργων του τομέα Μεταφορών, μεγάλου προϋπολογισμού καθώς και τη συνέχιση της υλοποίησης Μεγάλων αλλά και των υπόλοιπων έργων σε εξέλιξη
- τη συνέχιση της υλοποίησης σημαντικού αριθμού συμβασιοποιημένων έργων του τομέα Περιβάλλοντος (ενταγμένων και προς ένταξη)
- την έναρξη κατασκευής μεγάλων μονάδων διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων.

II. ΠΡΟΟΔΟΣ / ΣΤΟΧΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΤΟΥΣ 2022

Ο Αναπληρωτής Προϊστάμενος της ΕΥΔ/Μεταφορές κος Δημήτρης Πάλλας παρουσίασε την πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος. Αναφέρθηκαν:

- (α) Τα ορόσημα υποβολής και έγκρισης της Ετήσιας Έκθεσης Υλοποίησης του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ έτους 2021, συμπεριλαμβανομένων των παρατηρήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες απαντήθηκαν στην τεχνική συνάντηση με εκπροσώπους της (30/9/2022) καθώς και με απαντητική επιστολή της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στις 31/10/2022.
- (β) Τα συγκεντρωτικά στοιχεία προόδου του Προγράμματος μέχρι 31/10/2022. Δόθηκε έμφαση στη σημαντική πρόοδο, εντός του 2022, σε νέες εντάξεις ύψους 1,2 δις ευρώ, νέες συμβασιοποιήσεις ύψους 1,3 δις ευρώ και αύξηση δηλωμένων δαπανών κατά 346 εκατομμύρια ευρώ.
- (γ) Οι δαπάνες και οι προβλέψεις της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για την απορρόφηση του έτους 2022, ως εξής:
- ✓ 209 Μ€ είναι οι πιστοποιημένες δαπάνες α' εξαμήνου 2022
 - ✓ 463 Μ€ είναι η πρόβλεψη δαπανών για το β' εξάμηνο 2022, εκ των οποίων οι καταχωρημένες δαπάνες είναι της τάξης των 158 Μ€ (μέχρι 22/11/2022).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, έως το τέλος του έτους 2022, θα υπερκαλυφθούν οι ανάγκες για την κάλυψη του Στόχου του κανόνα της αυτόματης αποδέσμευσης (N+3).

- (δ) Η πρόοδος υλοποίησης και η προοπτική ολοκλήρωσης των τμηματοποιημένων έργων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ από την ΠΠ 2007-2013.
- (ε) Η πρόοδος υποβολής φακέλων των 21 Μεγάλων Έργων του Προγράμματος, καθώς και η προοπτική για την ολοκλήρωση των απαραίτητων επόμενων ενεργειών έως τον Σεπτέμβριο του 2023.

(στ) Τα στοιχεία και αποτελέσματα των ελέγχων και επαληθεύσεων των έργων του Προγράμματος αρμοδιότητας της Διαχειριστικής Αρχής αλλά και των ΕΦΔ του Προγράμματος.

Στο πλαίσιο της εν λόγω ενότητας, έγιναν οι ακόλουθες παρεμβάσεις:

- Των εκπροσώπων της **Ευρωπαϊκής Επιτροπής** και **Carsten Rasmussen Δ/νη της DG REGIO / Unit G.3** και **Βύρωνα Καμπαράκη** σχετικά με:
 - την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος, με αναφορά στις καθυστερήσεις στην υλοποίηση των τμηματοποιημένων έργων της ΠΠ 2007-2013 και των Μεγάλων Έργων του Προγράμματος
 - την ανάγκη σταδιακής επίτευξης των στόχων της ανακύκλωσης
 - την ανάγκη ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας (capacity building) των δικαιούχων έργων των τομέων Μεταφορών και Περιβάλλοντος, με την αξιοποίηση πόρων Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος
 - την ανάγκη ανάδειξης των έργων του Προγράμματος με κατάλληλες και στοχευμένες δράσεις επικοινωνίας.

Τέλος, ζητήθηκαν οι εκτιμήσεις των δαπανών της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για το έτος 2023 και της δυνατότητας πλήρους απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων του Προγράμματος.

- Του εκπροσώπου της **ΓΓΔΕ** και **Ιωάννη Φίρμπα** σχετικά με την ανάγκη εντοπισμού των στοχευμένων αναγκών των δικαιούχων, της οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκόμενων στην παραγωγή των έργων και στη συνέχεια της υλοποίησης ενός προγράμματος βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας. Αντίστοιχη ήταν η τοποθέτηση της Προϊσταμένης της **Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής** και **Αθηνάς Φωκά**.
- Του εκπροσώπου της **ΕΝΠΕ** και **Περιφερειάρχη Θεσσαλίας**, και **Κωνσταντίνου Αγοραστού**, ο οποίος αναφέρθηκε στις καθυστερήσεις των έργων, ως απόρροια της πανδημίας COVID-19, της αύξησης του κόστους των έργων λόγω του πολέμου στην Ουκρανία και της ανάγκης εύρεσης χρηματοδοτικών εργαλείων για τα έργα υποδομών των Περιφερειών.
- Του εκπροσώπου της **ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.**, και **Νικόλαου Κουρέτα**, ο οποίος ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για την εξέλιξη του έργου του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης.
- Του εκπροσώπου της **ΕΥΔ/ΠΕΠ Αττικής**, και **Δημητρίου Δρόση**, ο οποίος αναφέρθηκε στην εξέλιξη των Μεγάλων Έργων του τομέα Περιβάλλοντος του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ για τη διαχείριση λυμάτων στις περιοχές Ραφήνας, Αρτέμιδας, Μαραθώνα, Νέας Μάκρης και Κορωπίου της ΒΑ Αττικής.
- Της εκπροσώπου της **Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών**, και **Μαρίας Οικονόμου**, η οποία αναφέρθηκε στον ρόλο της Επιτελικής για την προετοιμασία και την αποφυγή καθυστερήσεων στα έργα του τομέα.

III. ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ 21^{ης} ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Η Προϊσταμένη της Μονάδας Α1 της ΕΥΔ/Μεταφορές κα Χριστίνα Δρίτσα παρουσίασε την 21^η Εξειδίκευση του Προγράμματος, η οποία αφορά στο διαχωρισμό των δράσεων της Τεχνικής Βοήθειας του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, στους Άξονες Προτεραιότητας 15 και 16 του Προγράμματος.

Ο διαχωρισμός αφορά στη δυνατότητα αξιοποίησης των σχετικών πόρων του Προγράμματος από τις δύο νέες υπηρεσίες με σχετική αρμοδιότητα (ΕΥΔ Μεταφορές 2021-2027, ΕΥΔ Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή και Πολιτική Προστασία 2021-2027) και βασίζεται στην ΥΑ 12894/15-11-2022 (ΦΕΚ 5877Β'/2022) εκχώρησης πόρων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ προς την ΕΥΔ Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή και Πολιτική Προστασία 2021-2027.

IV. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ «ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ» ΤΟΥ ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Παρουσιάστηκαν από την Προϊσταμένη της Μονάδας Α1 της ΕΥΔ/Μεταφορές κα Χριστίνα Δρίτσα οι βασικές αρχές για τη διαμόρφωση της πρότασης της 6ης Αναθεώρησης του Προγράμματος, με κύριες τις εξής.

- (α) Διατήρηση της στρατηγικής και στόχευσης του Προγράμματος
- (β) Μεγιστοποίηση της απορρόφησης ανά Ταμείο και κατηγορία Περιφέρειας.
- (γ) Διασφάλιση πόρων για την ολοκλήρωση των τμηματοποιημένων έργων της περιόδου 2007-2013 των δύο Τομέων.
- (δ) Ολοκλήρωση των έργων του Προγράμματος που δεν έχουν επιλεξιμότητα σε Προγράμματα της ΠΠ 2021-2027.
- (ε) Η συγχρηματοδότηση νέων ώριμων, συμβασιοποιημένων έργων τα οποία θα ολοκληρωθούν ως τμηματοποιημένα (phased) έργα από εγκεκριμένα Προγράμματα της ΠΠ 2021-2027, στα οποία έχει ήδη ληφθεί σχετική μέριμνα για διασφάλιση των απαραίτητων πόρων.

Στο ανωτέρω πλαίσιο αυτό θα γίνουν δομικές τροποποιήσεις, όπως η δημιουργία νέου ΑΠ, μετακινήσεις πόρων μεταξύ ΑΠ και Τομέων, απαραίτητες τροποποιήσεις του Πλαισίου Επίδοσης, απαραίτητες επικαιροποιήσεις της στοχοθεσίας (δείκτες εκροής και αποτελέσματος).

Επίσης, για τη διαμόρφωση της πρότασης 6^{ης} Αναθεώρησης θα ληφθούν υπόψη οι ευελιξίες που δίνονται από το αναθεωρημένο Κανονιστικό πλαίσιο για το «κλείσιμο» των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, ως προς την αντιμετώπιση των τμηματοποιημένων και ημιτελών συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Στο πλαίσιο της εν λόγω ενότητας, έγιναν οι ακόλουθες παρεμβάσεις:

- Του εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και **Carsten Rasmussen**, ο οποίος επεσήμανε την ανάγκη διαμόρφωσης της 6^{ης} Αναθεώρησης με γνώμονα την πλήρη απορρόφηση των κοινοτικών πόρων του Προγράμματος κατά τα έτη 2022 και 2023, λαμβάνοντας υπόψη τους κανόνες αυτόματης αποδέσμευσης.
- Του εκπροσώπου της ΓΓΔΕ και **Ιωάννη Φίρμπα** και του εκπροσώπου της ΕΝΠΕ και Περιφερειάρχη Θεσσαλίας, και **Κωνσταντίνου Αγοραστού**, οι οποίοι αναφέρθηκαν στην ανάγκη αξιοποίησης της ευελιξίας του Κανονιστικού

Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με τον καλύτερο δυνατό και πρόσφορο τρόπο, ιδιαίτερα κατά το «κλείσιμο» των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της ΠΠ 2014-2020.

- Του **εκπροσώπου του δικτύου ΦΟΔΣΑ** **κου Χαράλαμπου Τσοκανή**, ο οποίος αναφέρθηκε στην ανάγκη ενίσχυσης με προσωπικό των ΦΟΔΣΑ, προκειμένου να ανταποκριθούν στο απαιτητικό έργο τους ως δικαιούχοι των έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

IV. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΩΝ 2020-2022 – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ 2023

Παρουσιάστηκαν **Προϊσταμένη της Μονάδας Α1 της ΕΥΔ/Μεταφορές κα Χριστίνα Δρίτσα** απολογιστικά οι δράσεις δημοσιότητας του Προγράμματος που υλοποιήθηκαν από το 2019 έως το 2022, στα οποία δεν πραγματοποιήθηκε διαζώσης συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος λόγω της πανδημίας Covid-19. Παρουσιάστηκαν:

- (α) Οι συμμετοχές της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στη ΔΕΘ κατά τα έτη 2019, 2021 και 2022 καθώς και τα συμπεράσματα των αντίστοιχων ερευνών κοινού - στις οποίες συμμετείχαν 1.900 άτομα αθροιστικά, οι οποίες αξιοποιήθηκαν και κατά τη διαβούλευση των δύο τομέων της ΠΠ 2021-2027 (ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ).
- (β) Η συγχρηματοδότηση της παραγωγής ετήσιων ημερολογίων Οδικής Ασφάλειας που διανεμήθηκαν σε 10.000 παιδιά σχολικής ηλικίας.
- (γ) Η προβολή επιλεγμένων έργων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ στην επικοινωνιακή πλατφόρμα της ΕΕ και στο Πρόγραμμα Regio Gnosis.
- (δ) Λοιπές ενέργειες υποστήριξης των δικαιούχων του Προγράμματος και εφαρμογής των σχετικών υποχρεώσεων για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα μέσω του ιστότοπου του Προγράμματος και των email.

Σε ότι αφορά στο προγραμματισμό δράσεων επικοινωνίας για το έτος 2023, έγινε αναφορά στον εν εξελίξει διαγωνισμό για την επικοινωνία του Προγράμματος. Ο ανάδοχος θα αναλάβει δράσεις 12μηνιαίας διάρκειας για την ευρεία προβολή και επικοινωνία των έργων και την ανάδειξη των επιπτώσεων των έργων του ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Στο πλαίσιο της εν λόγω ενότητας, έγιναν οι ακόλουθες παρεμβάσεις:

- Των εκπροσώπων της **Ευρωπαϊκής Επιτροπής** **κου Carsten Rasmussen Δ/ντη της DG REGIO / Unit G.3** και **Βύρωνα Καμπαράκη** σχετικά με
 - την ανάγκη ευρείας δημοσιότητας των συγχρηματοδοτούμενων έργων και δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος, ειδικά κατά το έτος 2023 που αποτελεί έτος ολοκλήρωσης έργων, καθώς και της διασφάλισης της απαραίτητης συμμετοχής των συναρμόδιων φορέων και εκπροσώπων σε εκδηλώσεις έναρξης των έργων
 - την αναγνώριση της τήρησης όλων των προβλεπόμενων κανόνων για την πληροφόρηση και επικοινωνία των έργων του Προγράμματος, με αφορμή την ολοκλήρωση του έργου της Γραμμής 3 του Μετρό Αθηνών

- την πιθανή διερεύνηση ανάδειξης της συγχρηματοδότησης των έργων του προγράμματος με αγγλόφωνες πινακίδες, προκειμένου να αναγνωρίζεται η συμβολή της ΕΕ στην υλοποίηση των έργων και από το μεγάλο πλήθος των Ευρωπαίων πολιτών που επισκέπτονται ετησίως τη χώρα.

V. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

V.1 Ενημέρωση για την Πιλοτική Δράση ΕΕ/ΟΟΣΑ «Ενίσχυση διοικητικής ικανότητας για την μετά το 2020 ΠΠ»

Παρουσιάστηκαν από τον **Προϊστάμενο της Μονάδας Β1 της ΕΥΔ/Μεταφορές κο Κωνσταντίνο Ραφτόπουλο** οι δράσεις που έχουν αναληφθεί από την Υπηρεσία στο πλαίσιο της πιλοτικής Δράσης ΕΕ/ΟΟΣΑ σχετικά με την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των Διαχειριστικών Αρχών.

V.2 Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζόντιων θεμάτων

Παρουσιάστηκε από την εκπρόσωπο της **ΕΥΣΣΑ κα Σοφία Πουρναρά** τα ακόλουθα οριζόντια θέματα:

- Κλείσιμο των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020
- Αξιολόγηση και Αναθεώρηση Σχεδίων Αξιολόγησης των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΕΡΒΟΣ

**ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ**